

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122207103
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122207103.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline, deti rodičov: matky D. E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. C. XXX/XX, XXX XX G., zastúpenej právnou zástupkyňou JUDr. Andreou Vladárovou, advokátkou, so sídlom H. I. XX, XXX XX G. a otca E. J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. L. XXXX/XX, XXX XX G., zastúpeného právnou zástupkyňou JUDr. Martinou Filipovou, advokátkou, so sídlom M. XXXXX/XXX, XXX XX D., o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu v Žiline č.k. 30P/153/2022-683 zo dňa 4. októbra 2023

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zaviazal otca uhradiť nedoplatok na výživnom pre maloleté deti v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, m e n í tak, že nedoplatok na výživnom u maloletej A. v sume 1.750,- Eur a u maloletého C. v sume 1.750,- Eur povoľuje splácať v splátkach po 150,- Eur u každého z detí splatných spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení jednej splátky.

V ostatných častiach rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Žiline zaviazal otca platiť zvýšené výživné pre maloletú A. v sume 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2022 a vo výške 350,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2023 a na maloletého C. výživné vo výške 250,- Eur s účinnosťou od 01.09.2022 a vo výške 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2023, vždy do každého 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred. Zameškané výživné u každého z detí v sume 1.750,- Eur uložil otcovi zaplatiť matke v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal.

Pri rozhodovalí vo veci vychádzal z vykonaného dokazovania, z ktorého mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného (rozsudok Okresného súdu v Žiline č.k. 9P/153/2019-122 zo dňa 04.05.2020) došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti. V čase poslednej úpravy bola maloletá Nela žiačkou ôsmeho ročníka základnej školy a maloletý C. žiakom tretieho ročníka základnej školy. Príjem matky v rozhodnom období predstavoval sumu 427,- Eur mesačne v čistom a príjem otca 1.571,- Eur. K zmene pomerov oproti obdobiu roku 2020 došlo jednak na strane maloletých detí, a to v súvislosti so zvýšením výdavkov súvisiacich jednak s ich fyzickým vyspíevaním, ako i s prípravou na budúce povolanie. Maloletá A. nastúpila na strednú školu, je v treťom ročníku bilingválneho gymnázia, C. postúpil na druhý stupeň

základnej školy a je žiakom siedmeho ročníka. Na strane otca došlo k nárastu jeho príjmu oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom, keď v čistom dosahoval priemer mesačne 2.074,- Eur a od apríla 2023 sa jeho hrubý príjem zvýšil na sumu 3.250,- Eur. Matka je zamestnaná na polovičný pracovný úväzok, jej priemerný mesačný príjem za obdobie od 1-8/2023 predstavoval sumu 491,- Eur a od apríla 2022 jej bol priznaný invalidný dôchodok, ktorý je vyplácaný od 01.01.2023 vo výške 267,10 Eur. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne otec maloletých detí. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť tak, že otca zaviazá platiť výživné na maloletú A. vo výške 320,- Eur mesačne a na maloletého C. vo výške 240,- Eur mesačne. Od poslednej úpravy výživného uplynula doba len dvoch rokov, a preto nemohlo dôjsť k zmene pomerov takým podstatným spôsobom, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného v rozsahu, ako ho určil súd prvej inštancie. Vyživovacia povinnosť v súdom určenej výške nezodpovedá ani jeho majetkovým pomerom, keďže jeho pomery sa od posledného rozhodnutia zmenili čo do zvýšenia jeho príjmu o 37 %. Deti sú vo veku 17 a 12 rokov, kedy už nie je potrebná výrazná osobná starostlivosť zo strany matky, a preto aj táto by sa mala podieľať na uhrádzaní nákladov, ktoré vyčíslila u maloletej A. na 480,83 Eur a u maloletého C. vo výške 370,66 Eur. Neopomenuteľným ostáva tiež, že matka je zamestnaná, okrem príjmu má invalidný dôchodok, poberá dávky na deti, daňový bonus, pričom, ak sa spočítajú všetky tieto položky, tak matka dosahuje príjem cca okolo 1.000,- Eur alebo niekedy aj viac, pričom súd túto skutočnosť vôbec nebral do úvahy. Taktiež súd prvej inštancie nezobral do úvahy výdavky na jeho strane, ktoré sú bežné v súvislosti so stravou, hygienou, kozmetikou a patria medzi základné životné potreby, ktorých výška pri dospelom mužovi môže predstavovať sumu minimálne sumu 300,- Eur a viac, na základe ktorých skutočností sú výdavky otca cca 600,- až 700,- Eur, nehovoriac o nevyhnutných výdavkoch, ako napr. v súvislosti s opravou domácich spotrebičov a pod.. Rozhodnutie súdu vychádza len z tvrdení matky, jej vyčíslenia, pričom v napadnutom rozhodnutí sa súd vôbec nevysporiadal s jeho námietkami a argumentáciou. K pochybeniu zo strany súdu došlo aj pri rozhodovaní o zameškanom výživnom, keď mu nepovolil splátky splatné spolu s bežným výživným. Na pojednávaní síce uviedol, že má nasparené cca 3.000,- až 4.000,- Eur, ale nepovedal to s určitosťou, pričom súd vzal do úvahy vyššiu sumu, ktorú nemal preukázanú a otec si sám tejto sumy nebol vedomý. Matka disponuje sumou vyše 154.000,- Eur, teda jej úspory niekoľko násobne prevyšujú úspory otca a životná úroveň matky je niekoľkonásobne vyššia, ako je životná úroveň otca a aj na základe tejto skutočnosti by sa matka mala podieľať na svojej zákonnej vyživovacej povinnosti. Pri zmenenom rozhodnutí súdu prvej inštancie zároveň žiadal poskytnúť primerané splátky na úhradu zameškaného výživného.

3. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca žiadala taktiež napadnutý rozsudok zmeniť a jej návrhu na zvýšenie výživného v celom rozsahu vyhovieť poukazujúc na možnosti a schopnosti otca. Nesúhlasila s argumentáciou otca v tom, že pomery na strane detí sa nezmenili takým podstatným spôsobom, aby odôvodňovali zvýšenie výživného. Maloletá A. nastúpila na strednú školu, je blízko veku plnoletosti, teda ju možno považovať za dospelú ženu vo vzťahu k jej potrebám. Rovnako tak maloletý C. je žiakom siedmeho ročníka, teda druhého stupňa základnej školy. Výdavky na deti nie sú tak, ako uvádza otec v odvolaní, ale na maloletú A. predstavujú 553,- Eur a na maloletého C. 380,- Eur, ktoré v konaní podľa jej názoru aj dostatočným spôsobom preukázala. Ohradila sa proti tvrdeniu otca, že požadovala podaným návrhom úhradu všetkých nákladov na maloleté deti bez akejkoľvek spoluúčasti, pričom hradí aj výživné staršej dcéry A., študentke na vysokej škole v N.. Deťom poskytuje bývanie a deti sa podieľajú prakticky len na jej životnej úrovni, keďže otec okrem výživného ničím na deti neprispieva. Prvoinštančný súd síce dôvodil, že osobná starostlivosť nie je taká náročná, ako u detí v útlom veku, čo však neznamená, že nie je potrebná vôbec, ako to tvrdí otec. Matka výlučne sama, bez akejkoľvek súčinnosti otca vytvára všetkým trom deťom podmienky na zvyšovanie kvalifikácie, ich ďalšieho rozvoja a vzdelanosti. Pokiaľ otec poukazuje na jej príjem, jej príjem predstavuje invalidný dôchodok, ktorý jej navyše bol vyplatený až s odstupom času, takmer jedného roka, pričom dovtedy pokrývala všetky náklady detí aj svoje z obdržanej kúpnej ceny za rodinný dom v BSM. Naopak otec si z tejto kúpnej ceny zabezpečil vlastné bývanie, zachoval si aj úspory, okrem týchto úspor mal aj úspory z predchádzajúceho obdobia po poslednom rozhodnutí o výživnom v roku 2020, čo súd nepovažoval za potrebné preukazovať. Jej príjem bol v čase rozhodovania súdu cca 1.000,- Eur spolu so mzdou, prídavkami na deti, s daňovým bonusom tak, ako to uvádza otec, ale jeho priemerný mesačný príjem predstavoval 2.354,22 Eur mesačne + 151,75 Eur stravné, čo spolu predstavovalo 2.505,97 Eur. Podľa jej názoru sa súd prvej

inštancie dostatočným spôsobom zaoberal aj výdavkami na strane otca, pričom bežné výdavky sú všeobecne známe a nie je potrebné ich podrobne rozoberať. Pokiaľ by otec mal platiť výživné podľa rozsudkov na plnoletú A. 350,- Eur, na maloletú A. 350,- Eur a na maloletého C. 300,- O., jednalo by sa o 1.000,- Eur, pričom svoje výdavky si vyčíslil na sumu 260,- Eur + náklady na oblečenie, hygienu a stravu, teda vo výške 600,- až 700,- Eur mesačne. Za takéhoto stavu ostáva na ďalšie jeho potreby suma 800,- až 900,- Eur nad rámec pravidelných mesačných výdavkov.

4. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu zo strany otca bližšie nevyjadril. Súhlasil, aby odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

5. Vo svojich ďalších stanoviskách rodičia prakticky zotrvali na všetkých svojich vyjadreniach týkajúcich sa rozdielnych názorov súvisiacich s úhradou potrieb maloletých detí. Otec poukazoval na možnosti a schopnosti matky v súvislosti i s jej úsporami, ktoré má za odpredaj rodinného domu v BSM. Matka okrem iného poukazovala taktiež na nárast nákladov súvisiacich s úhradou potrieb maloletých detí.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zaviazal otca platiť zvýšené výživné pre maloletú A. v sume 300,- Eur s účinnosťou od 01.09.2022 a 350,- Eur s účinnosťou od 01.04.2023 a u maloletého C. vo výške 250,- Eur s účinnosťou od 01.09.2022 a vo výške 300,- Eur s účinnosťou od 01.04.2023, ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Zákonná úprava ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje súdu zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti v prípade, ak od poslednej úpravy výživného dôjde medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, kedy už pôvodne určené výživné nemôže plniť zákonom predpokladaný účel. K zmene pomerov môže dôjsť jednak na strane oprávneného (v tomto prípade maloletých detí) v dôsledku jeho fyzického vyspievania, zvyšovania nákladov v súvislosti s prípravou na budúce povolanie a pod., ale aj na strane povinného (v tomto prípade otca) v dôsledku zvýšenia, resp. odôvodneného zníženia jeho príjmu, rozšírenia, resp. zúženia okruhu vyživovacích osôb a pod.. Povinnosťou súdu rozhodujúceho o novej – zmenenej vyživovacej povinnosti je vždy porovnať pomery, ktoré tu existovali v čase predchádzajúcej úpravy s pomermi, ktoré sú tu v čase novej úpravy, pričom už nie je oprávnený skúmať výšku pôvodne určeného výživného, lebo v takomto prípade by sa jednalo o nepripustnú reparáciu už právoplatného a vykonateľného rozhodnutia.

8. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe návrhu matky skúmal, či od poslednej úpravy výživného (rozsudok Okresného súdu v Žiline č.k. 9P/153/2019-122 zo dňa 04.05.2020) došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď návrhu matky čiastočne vyhovel.

9. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal i to, akými úvahami sa riadil, na ktoré okolnosti prihliadol, na ktoré nie tak, ako to zdôvodnil v odsekoch 18. až 23. odôvodnenia, s ktorými dôvodmi sa i odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Tak, ako to napokon správne konštatuje i súd prvej inštancie, od posledného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov jednak na strane maloletých detí, ako i na strane rodičov. Zmenu pomerov nemožno hodnotiť len uplynutím doby od posledného rozhodnutia tak, ako to konštatoval otec v priebehu odvolacieho konania, lebo túto skutočnosť musí súd hodnotiť v súvislosti s ďalšími okolnosťami súvisiacimi so zvyšovaním nákladov na zabezpečenie potrieb maloletých detí. Takouto okolnosťou je vždy nástup dieťaťa jednak na druhý stupeň základnej školy, ako i na strednú školu tak, ako to bolo i v tomto prípade, lebo je nepochybné, že tu dochádza k výraznému zvyšovaniu nákladov súvisiacich s prípravou na budúce povolanie, na ktorú okolnosť i súd prvej inštancie pri rozhodovaní správne prihliadol. Zvýšenie výživného v rozhodnom období o 100,- a následne o 150,- Eur u každého z detí aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zohľadňuje zmenu pomerov, ktorá tu nastala na strane maloletých detí od posledného rozhodnutia, ako i na strane otca v súvislosti s jeho zárobkovými možnosťami tak, ako ich vyhodnotil súd prvej inštancie v odseku 20. odôvodnenia (v čase poslednej úpravy otec dosahoval 1.571,- Eur, v rozhodnom období čistý príjem dosahoval 2.074,-, resp. 2.354,-

Eur), a preto odvolací súd tak, ako je vyššie uvedené, v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

11. Pokiaľ otec poukazoval na svoje výdavky súvisiace s uhrádzaním bežných životných nákladov, poprípade nákladov potrebných na zabezpečenie chodu domácnosti, tu je potrebné zdôrazniť, že takéto náklady vznikajú aj na strane matky, a preto na túto námietku odvolací súd pri rozhodovaní neprihliadol. Neprihliadol taktiež na námietky otca týkajúce sa finančných prostriedkov, ktoré nadobudla matka za odpredaj rodinného domu v BSM. Vyporiadaním BSM po rozvode manželstva si bývalí manželia vyporiadavajú svoje vzájomné majetkové vzťahy a je výlučne ich vecou, ako s nadobudnutým majetkom po takomto vyporiadaní naložia. Na druhej strane tak, ako to správne konštatuje súd prvej inštancie, je povinnosťou každého rodiča korigovať svoje výdavky takým spôsobom, aby si mohol v prvom rade plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, ktorá mu vyplýva priamo zo zákona. Skutočnosť, kedy matka neminula finančné prostriedky nadobudnuté do výlučného vlastníctva po vyporiadaní BSM, nezbavuje otca plniť si vyživovaciu povinnosť v primeranom rozsahu, na čo súd prvej inštancie pri rozhodovaní opäť správne prihliadol a túto skutočnosť i správne vyhodnotil.

12. K pochybeniu zo strany súdu prvej inštancie ale došlo pri rozhodovaní o povinnosti otca splatiť zameškané výživné, keď zaviazal otca k jeho úhrade do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a preto v tejto časti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 388 zmenil tak, že umožnil otcovi splatiť zameškané výživné v splátkach po 150,- Eur u každého z detí splatných spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení jednej splátky. Tu odvolací súd prihliadol jednak na výšku zameškaného výživného, ktorá ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie presahovala výšku mesačného príjmu otca (3.500,- Eur), ako i na záujem maloletých detí, ktorých výživa pri splátke 150,- Eur spolu s bežným výživným nebude v žiadnom prípade ohrozená. Otec vo svojom vyjadrení v priebehu prvoinštančného konania bol ochotný platiť výživné pre maloleté deti v sume 900,- Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a i z toho je zrejmé, že splátky po 150,- Eur mesačne u každého z detí, okrem bežného výživného, nemôžu spôsobiť otcovi existenčné problémy, a to i s prihliadnutím na jeho pravidelný mesačný príjem.

13. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP s použitím ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).